

DR. SASVÁRI RÓBERT

PHD-HALLGATÓ

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR DOKTORI ISKOLA,
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG TAGJA

Az új választási eljárási szabályozás gyakorlati tapasztalatai

MŰHELYKONFERENCIA

2014. JÚLIUS 9. NKE LUDOVIKA CAMPUS

Prof. Dr. Patyi András, a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) elnöke meghívására az Országgyűlési választásokat követően a Nemzeti Községi Egységen oszthatták meg tapasztalataikat az Alkotmánybíróság, a Nemzeti Választási Iroda, a Nemzeti Választási Bizottság, illetőleg a Kúria képviselői.

Dr. Salamon László alkotmánybíró az „Egy alkotmánybíró tapasztalatai a Ve. 233. §-a alkalmazásával kapcsolatban” című előadásában hangsúlyozta, hogy nem az Alkotmánybíróság, mint intézmény képviselője ad elő, mivel a Ve. 233. §-a alkalmazásának kérdésével az Alkotmánybíróság még nem foglalkozott, ezért „a 15 közül 1 alkotmánybíróként” számolt be a saját tapasztalatairól. A témát az alkotmányjogi panasz intézményében helyezte el tágabb dimenzióban. A magyarországi megoldás az, hogy a választási bíráskodás a rendes bíróságok hatáskörébe tartozik. Emellett a Ve. 233. §-a expressis verbis lehetőséget ad arra, hogy a bírói döntésekkel szemben alkotmányjogi panasz keretében az Alkotmánybírósághoz lehessen fordulni. Kérdésként merül fel, hogy a Ve. 233. §-a lehetővé teszi-e az alkotmánybírák, illetőleg a jogkeresők számára az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panasz előterjesztését? Az Abtv. 26. § (1) bekezdése az Alkotmánybíróság számára elvi értelemben utólagos normakontroll feladatot ró, mert azzal támadják az ítéletet, hogy velük szemben alkotmányellenes jogszabályt alkalmaztak. Például a választáson győztes töredékszavazata kapcsán meghozott határozatnál el kellett döntenie, hogy alkotmányellenes jogszabályt alkalmaztak-e. Az előadó kitért a választási eljárással kapcsolatos feszített határidőkre, azonban belátta, hogy a választási törvény nem szabályozhatja ezt másként. A rövid határidők miatt az Alkotmánybíróság a választásokkal kapcsolatos ügyekben módosította az ügyrendjét: az eljáró 5-tagú tanácsok határozatképességét leszállították a többségre, 3 főre. Az Alkotmánybíróság a Ve. 233. §-a kapcsán országgyűlési választásokkal összefüggésben 68 ügyet tárgyalt, ebből 64-et visszautasított. A visszautasításoknál főként formai problémák voltak; 4 esetben hoztak érdemi döntést, mindegyik elutasító volt. Egy olyan ügy sem volt, ahol a bírói hatalmi

döntés nem felelt volna meg az alkotmányossági követelményeknek. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés alapján 39 kérelem érkezett, a 27. § alapján 33. Az alkotmánybíró úr személyes véleménye, hogy sokat mondó adat, hogy egyetlenegy bírói döntést sem változtattak meg.

Dr. Pálffy Ilona, a Nemzeti Választási Iroda (a továbbiakban: NVI) elnöke számolt be a Ve. eljárási szabályainak végrehajtási tapasztalatairól. Az NVI eljárása során a határidős és eljárási problémák közül a határon túli magyarok regisztrációs problémáival találkoztak először. Az első hónap után a regisztrációs kérelmek 70%-a oly mértékben hibás volt, hogy elutasításra kerültek. Típushibák voltak például, hogy a neveknél nem alkalmaztak ékezeteket, rosszul adták meg az anyja nevét. Az anyja nevén nálunk az édesanya születéskori nevét értjük, a határon túli országokban, ahol az édesanya a férjzett nevét használja, nem ismerik a születéskori nevet és a férjzett nevet adták meg. Ezért az NVI a törvényalkotónál kezdeményezte, hogy az anyja nevét az azonosításnál hagyják el, e nélkül is beazonosítható a választópolgár. A törvényalkotó segítségével a 70%-os hibahatár, lecsökkent 15%-ra.

Öröközölnék mondható az átjelentkezéssel kapcsolatos probléma. Az új Ve. alapján a választást megelőző péntek 16 óráig lehetett bejelenteni online az átjelentkezést. Ezzel kapcsolatban felmerült, hogy amennyiben hozzáférnek a választópolgárok adataihoz, a választópolgárok hozzájárulása nélkül elvégezhető az átjelentkeztesük. Ezért az NVI akkor is kiértékelte az állandó lakcímén a választópolgárt, ha ő nem is kérte. A választást megelőző pénteken ez az értesítés azonban már nem volt teljesíthető, ezért véleménye szerint a határidőt módosítani kellene.

A mozgóurnával kapcsolatban az ombudsman tett bejelentést az NVI részére. Ajánlásban felhívta a figyelmet arra, hogy a mozgó urnával kapcsolatban több diszkriminatív eljárás volt, illetve nem jutottak ki a mozgó urnák minden választópolgárhoz. Javasolta, hogy a választás napján 19 óra után is legyen lehetőség arra, hogy a jogosultak mozgó urnával szavazhassanak, valamint legyen lehetőség arra is, hogy ha a mozgó urnát igénylő menet közben meggondolja magát, bemehessen a szavazókörebe. Az NVI a válaszában kiemelte,

hogy 19 óra után nem tartja elfogadhatónak, hogy a mozgó urnával kint legyenek a szavazatszámllási bizottság tagjai. A megoldás az volt, hogy délig lehetett benyújtani kérelmet, így több ideje volt a választási bizottságnak eljutni minden-hova. Ahol várhatóan sok a mozgó urnát igénylő, vagy ahol sok az átjelentkező, növelni indokolt a szavazatszámlláló bizottság létszámát, így akár 2-3 pár is kimehet a mozgó urnás szavaztatást lebonyolítani. Visszaélésre adhat okot, hogy a mozgó urnát igénylő választópolgár napközben bemehet a szavazókörebe szavazni, hiszen a névjegyzéket pénteken le kell zárni, innentől semmilyen átjárási lehetőség nincs a mozgó urnát igénylők jegyzéke és a névjegyzék közt.

Kitért a kopogtató cédulákat helyettesítő ajánlásokkal kapcsolatos problémákra is. Az aláírásgyűjtő ívek ellenőrzésénél a választási iroda munkatársai azt tapasztalták, hogy sok ajánlásnál nem pontosak az adatok. Szigorú a szabály, hogy az anyja nevével mindkét utónevet meg kell adni, a kerületeket nem lehet rövidíteni, a Budapestet „Bp”-nek rövidítve nem lehetett elfogadni. Az NVB az ügyben iránymutatás kiadásával segített, hogy ez a probléma megoldódjon. A cél, hogy egyértelműen azonosítható legyen a választópolgár, egyéb adatok pontosságától el lehetett tekinteni

Prof. Dr. Patyi András a NVB tapasztalatait osztotta meg a résztvevőkkel. Álláspontja szerint az NVB által kiadott iránymutatás nem kötelező, de a választási szervek munkájának megkönnyítése céljából, egyfajta jogpótló eszköz. Megadja a lehetőséget a választási bizottság számára, hogy egyfajta igazgatási kötelező erőt biztosítson. A jogpótló ereje abban mutatkozott meg, hogy legalább 3-4 esetben ez az eszköz mentette meg a választási eljárást a jogorvoslati eszközök alkalmazásától és esetleges perek tömegétől.

Az NVB iránymutatást adott ki az ajánlás ellenőrzési szabályaival kapcsolatban. A Ve. ugyanis a választópolgár névjegyzékben szereplő és az ajánlói közötti teljes megegyezést nem követeli meg. Az anyja második neve, az apróbb elírások, nem zavarják a Ve. által előírt teljes körű egyezést. A személyi számnak viszont mindenképp egyezni kell.

A szavazás befejezésének lezárását is iránymutatás állapította meg. A szavazás befejezése 19 óra, a lezárása, amikor ténylegesen az összes még jogszerűen szavazásra sorba álló választópolgár leszavazott. Utána a választási bizottság lezárja a szavazást. A törvény következtlenül használja e két fogalmat, azonban az előzetes eredmények közzététele (exitpoll) miatt fontos volt pontosítani, nehogy úgy kerüljenek előzetes eredmények közzétételre, hogy a még sorban álló választópolgárok befolyásolhatók legyenek.

Az országgyűlési választáson az NVB 1060 ügyet bírált el. Ebből a Kúriának 209 ügyet kellett felülvizsgálnia, amelyekből 87 ügyet utasított el érdemi vizsgálat nélkül, 132-t bíralt el érdemben. Ez nagyon komoly ügyteher. 119 esetben a Kúria helybenhagyta az NVB döntését, csupán 13 esetben változtatta meg.

A választási eljárás elején az NVB hozott egy jegyzőkönyvi döntést, aminek lényege, hogy mindig a Kúria legfrissebb végzésében kiadott jogértelmezést követi. Ez a fajta önkorlátozás sokat használt az eljárás menetének.

Álláspontja szerint nem előnyös, hogy az NVB, mint a megtámadott határozatot hozó közjogi szerv, nem vehet részt

abban a bírósági eljárásban, amelyben adott esetben új tényeket és bizonyítékokat adnak elő.

Dr. Csenterics Ferenc az NVB Országgyűlés által választott tagja felhívta a figyelmet arra, hogy az országgyűlési választásokon a 18 országos listát állító párt és a független jelöltek a választás végeredménye alapján nem kaptak annyi szavazatot, mint amennyi ajánlást gyűjtöttek. Ez felvetette az ajánlói ívek átmásolásának gyanúját. A választási szervek azonban ennek ellenőrzésére nem alkalmasak.

Ezután összehasonlította az NVB iránymutatásának intézményét a jogelőd Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) állásfoglalásaival. Hasonlóság, hogy egyik sem norma, a céljaik azonosak (a választásokkal kapcsolatos egységes értelmezés és joggyakorlat kialakítása). A különbség a kettő között, hogy az NVB iránymutatásának – az OVB állásfoglalásaival ellentétben – megvan a címzettje: a választási szervek. Az iránymutatás kiadását nem „bárki”, hanem csak a választási szervek kezdeményezhetik.

Két iránymutatásról részletesen is szót ejtett. Az egyik a relatív területi hatály tilalmáról szólt. A korábbi jogi szabályozástól eltérően az új eljárási törvény a kampánycsend intézményét megszüntette. A választás napján a Ve. minden kampánytevékenységet tilt a szavazóhelyiséget magában foglaló épület bejáratától számított 150 méteren belül, közterületen. Az alapvető probléma az volt, hogy a 150 méteres közterületi határon belül korábban elhelyezett plakátokat el kell-e távolítani. Az iránymutatás kitért arra, hogy a törvény az aktív kampánytevékenységet tiltja a választás napján, ezért a területen korábban jogszerűen elhelyezett plakátokat nem kell eltávolítani. Ez a Ve. 144. § (7) bekezdésével is összeegyeztethető: eszerint a plakátot az, aki elhelyezte vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani. A másik, a Patyi András által már említett választás befejezése és lezárásával kapcsolatos iránymutatás és alapvető dilemmái voltak.

Dr. Darák Péter a Kúria elnöke szerint a konferencia fő célja az volt, hogy azokat a gyakorlati tapasztalatokat ossza meg, amelyek a választási jogorvoslatok kapcsán voltak tapasztalhatók. Az új Ve. alapján két fő jellemzőjét emelte ki a változásoknak. Minden bírói felülvizsgálati kérelmet a Kúriának kellett elbírálni, ami ellen alkotmányjogi panaszt lehetett benyújtani. A Kúria a hozzá benyújtott nagy számú kérelmeket teljes egészében elbírált, és a törvényes határidőt minden esetben betartotta. Érdekes arányszámot lehet kiolvasni az NVB döntések számából, a Kúria és az Alkotmánybírósághoz benyújtott alkotmányjogi panaszokból. A döntések mintegy egynegyedét támadták meg a jogorvoslati fórumnál. Ez a közigazgatási jogorvoslatoknál ismert tíz százalékos arányt több mint kétszeresével meghaladja. Ez a közjogi kíváncsiságot, közjogi érdeklődést, és az újdonság erejét is jelzi.

Az Alkotmánybíróság nem változtathatja meg a Kúria döntését, hanem ismételt a Kúriának kell az alkotmányos helyzet helyreállítása érdekében döntést hozni, azonban nem került sor arra, hogy az Alkotmánybíróság bármely kúriai választási döntést megsemmisített volna. A jogorvoslatok főként a választási kampányhoz kapcsolódtak. Három témakör tapintható ki:

- az eljárási kérdések, amelyekről a későbbiekben *Dr. Kalas Tibor* kollégiumvezető tartott előadást,
- az állami és önkormányzati szervek részvétele a kampányban, erről *Dr. Balogh Zsolt* kúriai bíró beszélt,
- a kifejezés szabadságának határai, amit *Dr. Hajnal Péter* tanácselnök érintett.

Ezután kiemelt néhány választási sajátosságot. Az egyik esetkör a jogorvoslatra jogosultak alanyi körének kérdése, amely eltér a jogorvoslat egyes szakaszaiban. Szélesebb körű a kérelmek benyújtásakor, illetve az NVB-hez benyújtott jogorvoslati kérelem előterjesztésekor, és jóval szűkebb a bírósági kezdeményezések benyújtásakor. A bírói felülvizsgálathoz hatékony szűrőnek tekinthetjük az érintettséget, de a szűkítés vajon nem foszt-e meg bárkit is alkotmányos jogától, közjogi jogorvoslati joga érvényesítésétől? Új szabály, hogy az ügyben eljáró választási bizottság és annak tagja nem nyújthat be felülvizsgálati kérelmet. Ennek célja, hogy az eljárásban korábban résztvevő tag ne próbálja meg a különvéleményét jogorvoslati fórumon előadni.

A második esetkör a bizonyítás kérdése: a Kúria határozottan kinyilvánította, hogy csak azokat a bizonyítékokat tudja figyelembe venni, amelyeket az ügy iratai tartalmaznak. Hivatalbóli bizonyításnak nincsen helye. A Ve. 225. §-a alapján: új tények és bizonyítékok is felhozhatók. Kérdésként merült fel, hogy ez jelenti-e azt, hogy új bizonyítékokat kizárólag a bírósági szakban is elő lehet terjeszteni. A Kúria határozott álláspontja szerint új bizonyítékokra csak akkor lehet hivatkozni, ha a választási bizottsági eljárásban már nyújtottak be bizonyítékokat. Amennyiben az NVB bizonyíték hiányban érdemi vizsgálat nélkül utasítja el a kifogást, ez a hiány a bírósági eljárásban nem pótolható, ez ugyanis nem „új” bizonyíték lesz, hanem „a” bizonyíték, bizonyítási eljárást pedig nem lehet a Kúrián kezdeményezni.

A harmadik esetkör az idő jelentősége a jogorvoslati kérelem esetében: Amennyiben a megalapozottság és az időhatárok betartása kerül konfliktusba, akkor általában a bíróságok a megalapozottság felé döntenek. Választási ügyekben találunk két olyan területet, ahol ezzel ellentétes elv érvényesül: a pártfogó ügyvéd kirendelésére a határidők betartása miatt nincs mód, másrészt amennyiben a személyes költségmegtérítéshez a kérelmező nem csatolta a nyilatkozatot, ennek bevárására nincs törvényes lehetőség.

Negyedik esetkör a kérelemhez kötöttség: a Kúria több apró elvet fogalmazott meg. Alapvető követelmény a törvénysértés pontos megjelölése. A bizonyítékokat olyan fokon kell megjelölni, ami legalább a valószínűség szintjén alátámasztja az állított jogsértéseket.

Végül beszámolóját azzal zárta, hogy a választási eljárás során szerencsések voltak, mert a lehetséges és feltételezhető jogorvoslati kérelmekhez képest viszonylag kisszámú kérelem érkezett. Köszönhető ez annak is, hogy az NVB remekül ellátta a feladatát.

Dr. Kalas Tibor kollégiumvezető szerint, ha csupán egy szóval kellene illetni, hogy milyenek voltak a tapasztalatok a bírósági jogorvoslatot illetően, a „szokványos” kifejezést használná. Azért szokványos, mert ezeknek a jogvitáknak a típusai, nagyobb részt a bírói gyakorlatban már ismertek voltak. Ez nem azt jelenti, hogy nem voltak újdonságok, de a szokványos jelleg karakteres volt.

A választáskor a bírósági eljárás, és a kúriai eljárás egy nemperes eljárás. A nemperes eljárásnak két jellegzetessége, hogy általában nem lehet bizonyítást felvenni, és a kontradiktórium szabályokat általában nem lehet alkalmazni. Az NVB nem jelenik meg karakteres módon ellenérdekű félként a bírósági eljárásban, noha a Ve. egyébként helyesen a közigazgatási perek szabályait teszi alkalmazandóvá háttérszabályként. Ennek ellenére olyan gyakorlat alakult ki, hogy az NVB mint választási határozatot hozó szerv nem ellenérdekű fél.

Álláspontja szerint a lámpaoszlopokon elhelyezett plakátokkal kapcsolatos döntéseik a jogegység kérdését is érintették. Néha formálisan egymással ellentétes döntések születtek. Az egyik szerint nem lehet, a másik szerint el lehet helyezni lámpaoszlopokon plakátokat. Ezek ellentétes döntések, azonban el kell mondani, hogy e döntések meghozatalát az határozta meg, hogy mit tartalmazott a bírósági felülvizsgálati kérelem. Egyik ügyben csak a közúti közlekedés szabályaira hivatkoztak, és ilyen összefüggésben történt a határozat felülvizsgálata, a másik ügyben ennél lényegesen tágabb körben. Ez okozta, hogy a második határozatban azt mondta ki a Kúria, hogy szélesebb összefüggést vizsgálva bizony nem tilalmazott a plakátoknak a lámpaoszlopokon történő elhelyezése.

Dr. Hajnal Péter kúriai bíró szerint az idei választási ügyeknél kevesebbszer merült fel a véleménynyilvánítás szabadságának problémaköre, a tény és véleményalkotás elhatárolásának jogi problémája. Kevesebb szerepet kaptak a politikai reklámok, a plakátok, az írott sajtótermék, és az internetes-, a közösségi oldalak szerepe növekedett. A jelképek felerősödtek, a logók, a színek használatának kérdése a korábbiakhoz képest sokkal erősebben jelent meg. A választási eljárásnak fontos része a választási kampányidőszak. Meg lehet különböztetni pozitív és negatív kampányt. A pozitív kampány esetében, az adott jelölt saját magát „fényezi”, a jövőképét próbálja előtar- ni, ezzel általában nem szokott felmerülni probléma. A negatív kampánnyal azonban mindig van dolga a Kúriának és az NVB-nek. A negatív kampánnyal foglalkozó ítéletek többször utaltak az Emberi Jogok Európai Bíróságának, az Alkotmánybíróságának, és a Legfelsőbb Bíróság gyakorlatára is. A lényegi kérdés az volt, hogy a tényállítást és az értéktételeket milyen kritériumok mentén lehet megkülönböztetni. A Ve. felállítja azokat az alapelvi kritériumokat, amelyek mentén vizsgáljuk, hogy vajon a kampány a jóhiszemű rendeltetészerű joggyakorlat vagy az esélyegyenlőség alapelvébe ütközik. Kitért a plakátelhelyezéssel kapcsolatos döntéseik kérdésére, ahol szerinte a döntések folyamata volt az érdekes.

Dr. Balogh Zsolt kúriai bíró a „Ve. hatálya alá tartozó kampánytevékenység problémái, az állam és az önkormányzat jelenléte a választási kampányban” című előadásában leszögezte, hogy az állami és az önkormányzati szervek jelenléte természetes a választási eljárás során. A kérdés a kampányban való részvételük. E téren a régi Ve.-től az új Ve. eltérően rendelkezik. A régi Ve. 3. §-a a választási eljárási alapelvek között úgy rendelkezett, hogy ezeket az alapelveket csak a választásban érintett résztvevőknek kell biztosítani. E szerint a Ve. szervi hatálya alá nem tartoztak a Kormány és az önkormányzatok, hiszen ők a saját feladat- és hatáskörükben járnak el, a tevékenységüket nem lehet a választásban résztvevők tevékenységének felfogni.

Az új Ve. nem tartalmaz ilyen kitétel, de a 140. §-a szerint kampánytevékenységnek nemcsak a kampányidőszakban kampányeszközökkel folytatott tevékenység minősül, hanem minden olyan tevékenység is, ami alkalmas a választói tevékenység befolyásolására, illetve ennek a megkísérlésére. A Kúria úgy vélte, hogy ezáltal más helyzet keletkezett, és egyik döntésében rögzítette, hogy a Ve. rendelkezéseit minden olyan esetben alkalmazni kell, amikor a választással összefüggő eljárási jogszabálysértés felmerül, függetlenül a jogszabálysértést elkövető személyétől.

Ezután a Bíró Úr néhány konkrét ügy ismertetésével hívta fel a figyelmet arra, hogy az önkormányzatok és a kormány részvétele a kampányban lehet jogszerű, de lehet törvénysértő is. Például az önkormányzat az eredményeit tényszerűen népszerűsítő plakátokat tehet közzé. Ezzel párhuzamosan a jelölő szervezetek is plakátokat tesznek közzé. Az önkormányzatnak nemcsak joga, hanem kötelezettsége is, hogy a választópolgárokat tájékoztassa a helyi közhatalom gyakorlásáról, arról, hogy milyen eredményeket ért el. Volt azonban néhány olyan eset is, amikor a kétféle plakát mind a színösszeállításában, mind grafikai megoldásában hasonló volt és ez felerősítette a jelölteknek a népszerűsítését. Döntésében a Kúria kimondta: *„A demokrácia egészséges működése nem képzelhető el politikai pluralizmus és a pártok politikai küzdelemben való esélyegyenlősége nélkül. Az azonos feltételeket tartalmazó jogi keret garantálja az állam semlegességét a politikai pártok küzdelemben. Ez a követelmény az önkormányzatokra is irányadó, azaz az önkormányzat – mint közhatalommal bíró szervezet – nem vehet részt a pártok országgyűlési mandátumért folytatott küzdelemben sem valamely jelölt, jelölő szervezet mellett, sem ellene. Ahogy az államnak, úgy az önkormányzatnak is kötelezettsége, hogy a politizáló polgárok pártpreferenciáinak egyenlő esélyű kifejezését szavatolja. Az állam, illetve a közhatalommal rendelkező önkormányzat a ténylegesen kialakult versenyhelyzetet nem befolyásolhatja, nem nivellálhatja, de a különbségek növelése irányába sem hathat.”*

Az a probléma többször visszatért, hogy politikai hirdetésnek tekinthető-e, amikor az önkormányzati sajtóban más jelölt ellen vagy egy jelölt mellett jelenik meg hirdetés. A politikai hirdetést egy ügyben sem állapította meg a Kúria. Ennek a feltétele, hogy ellenérték fejében történjen,

és ez nem volt bizonyított az ügyekben. Az esélyegyenlőség Ve.-ben foglalt alapelve alapján a Kúria egyik döntésében úgy fogalmazott, hogy: *„Megbomlik a választási versengésbeli esélyegyenlőség akkor, ha valamely jelölő szervezet vagy jelölt a kampány időszakában olyan támogatásban részesül, olyan segítséget kap, amely öt ésszerű indok nélkül privilegizálja más szervezetekhez és jelöltekhez képest. A választási versengés során megkérdőjelezi az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény, avagy látszat, amikor a helyi közhatalom a választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet vagy jelölt mellett tűnik fel.”*

A Ve. 141. §-a szerinti kampánytevékenység kapcsán az esélyegyenlőség és a rendeltetésszerű joggyakorlás egymásba csúsztatásával egy egységes értelmezési tartományt alakított ki a Kúria. Példa volt erre az ún. TV2-ügy. A kormány a TV2-n közzétett egy 50 másodperces műsorszámot arról, hogy *„Magyarország jobban teljesít”*. A fellebbező kérte, hogy a Kúria állapítsa meg azt, hogy ez politikai reklámnak minősül-e. Ebben az ügyben az NVB azt mondta, hogy inkább a médiatörvény szerinti közérdekű közleménynek vagy társadalmi célú reklámnak lehet ezt a műsorszámot tekinteni. A Kúria ehhez képest kimondta, hogy ha a politikai reklám fogalmi elemei fennállnak, akkor a műsorszámot politikai hirdetésnek kell tekinteni. A döntés elvi megállapítása szerint nem a megrendelő személye, hanem a műsorszám tartalma dönti el a minősítést. Politikai reklámnak minősül az is, ha a jelölőszervezet célját, jelszavát népszerűsíti az adott műsorszám. Ha az állam valamely jelölőszervezet mellett a kommunikációt felerősítő módon lép fel, az adott esetben törvénysértést eredményezhet.

Végezetül megállapította, hogy a kampány ötven napja egy futóversenyhez hasonlítható. A pártok rajthoz állnak, indul az óra és meglátjuk, hogy a szavazás napján ki fut be elsőnek. Ez alatt az ötven nap alatt az államnak illetve az önkormányzatoknak tartózkodniuk kell attól, hogy valamilyen jelölőszervezet mögé álljanak és segítsék, vagy nehezített feltételeket szabjanak más jelölőszervezeteknek.

Az előadások után, a kérdéseket és hozzászólásokat követően a konferencia résztvevői egy büfébéd keretében, kötetlenebb formában folytathatták a 2014-es országgyűlési választásokkal kapcsolatos személyes tapasztalataik ismertetését.